

Calamiteiten

Wat is een calamiteit volgens de wet?

Jeugdwet, artikel 1.1 Definitie calamiteit: *'Een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of ouder heeft geleid.'*

Wat betekent dat?

De onderdelen in de definitie moeten allemaal gelden.

Er is dus sprake van een niet beoogde of onverwachte gebeurtenis die:

- heeft plaatsgevonden bij verlening jeugdhulp of uitvoering kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering;
- én betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp;
- én heeft geleid tot een ernstig schadelijk gevolg of de dood van een jeugdige(n) of ouder(s).

Wanneer wordt een calamiteit gemeld?

De wet geeft aan er "onverwijld" melding moet worden gemaakt. Volgens de [Leidraad Meldingen Jeugd](#) is dit binnen 3 werkdagen.

Waar meerdere instellingen betrokken zijn, kan gezamenlijk gemeld worden of door een instelling namens anderen. Daarbij is belangrijk dat de directie van de andere instelling laat weten met de melding in te stemmen. Voor de inspecties is het belangrijk dat duidelijk is dat de inhoud van de melding is goed gekeurd door de directeur/bestuurder van de instelling namens wie gemeld is.

Bij twijfelt of als er sprake is van een calamiteit volgens de definitie uit de Jeugdwet, kan eerst zelf onderzoek worden gedaan om na te gaan of aan alle criteria wordt voldaan. Bijvoorbeeld of de gebeurtenis betrekking heeft op de kwaliteit van de geboden hulp. Hiervoor is maximaal 6 weken de tijd. Blijkt uit dit onderzoek dat het gaat om een calamiteit, dan dient dit direct gemeld te worden aan de inspectie. Blijkt na 6 weken onderzoek nog niet zeker te zijn of het een calamiteit gaat, dan adviseert de inspectie de gebeurtenis wel te melden.

Een calamiteit melden?

Een calamiteit wordt gemeld door het [Meldformulier Meldingen Jeugd](#) in te vullen. Om te melden heeft u een inlogcode nodig. Heeft u (nog) geen inlogcode, bijvoorbeeld omdat u een nieuwe aanbieder van jeugdhulp bent? U kunt zich via de link hieronder registreren of uw aanmeldgegevens wijzigen: [Aanvragen inlogcode meldingen Jeugd](#)

Commissie Meldingen Jeugd behandelt de meldingen

De Commissie Meldingen Jeugd behandelt de meldingen binnen het jeugddomein. Deze commissie is een samenwerkingsverband tussen de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid.

De inspecties werken ook samen met de Inspectie van het Onderwijs, de Nederlandse

Arbeidsinspectie of de WMO-toezichthouder als daar aanleiding voor is.

Na een melding sturen zij een bericht met de vervolprocedure en wat van de meldende partij verwachten. In het algemeen geldt:

- Als zij een rapport verwachten, dan geldt hiervoor een termijn van 8 weken.
- Wanneer het niet binnen dit termijn lukt kan binnen een termijn van 8 weken uitstel worden aangevraagd via post@commissiemeldingenjeugd.nl. Geef hierbij de reden aan voor het uitstel en de datum waarop de rapportage kan worden aangeleverd. U ontvangt van ons een bericht of wij akkoord gaan met het uitstel.
- Na ontvangst van het rapport beoordelen de inspecties of er aanleiding is om verder onderzoek naar de melding in te stellen en wordt er geïnformeerd over de standpunten. Als het rapport geen aanleiding geeft tot vragen of verder onderzoek, dan wordt er schriftelijk geïnformeerd dat de inspecties het dossier van deze melding afsluiten.

Geweld in zorgrelatie

Geweld in de zorgrelatie moet gemeld worden bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Het gaat om situaties van lichamelijk en geestelijk geweld, seksueel grensoverschrijdend gedrag, seksueel misbruik, ontucht en dwang binnen een zorgrelatie. Dat staat in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Welke situaties moeten gemeld worden:

- Iedere vorm van geweld of seksueel grensoverschrijdend gedrag van een zorgverlener tegenover een cliënt. Of van een ander persoon van een zorginstelling tegenover een cliënt. Dat kan een persoon zijn die in loondienst is van de instelling. Of die in opdracht werkt van de instelling. Het maakt daarbij niet uit waar het geweld of gedrag heeft plaatsgevonden.
- Geweld tussen cliënten. De cliënten verblijven allebei minimaal een dagdeel in dezelfde zorginstelling. Gaat het om een minder ernstige vorm van geweld? Dan wordt dit intern geregistreerd. Er hoeft niet altijd een meldformulier ingevuld te worden. Toelichting hieronder.

Wanneer melden?

In de wet (Wkkgz) staat dat geweld in de zorgrelatie onverwijld moet worden gemeld. Dat houdt in:

- Binnen 3 werkdagen nadat er is vastgesteld dat het om geweld in de zorgrelatie gaat.
- Bij twijfel of er sprake was van geweld in de zorgrelatie? Dan is er vanaf de constatering van de gebeurtenis 6 weken tijd om dit te onderzoeken. Zodra is vaststelt dat er sprake is/was van geweld in de zorgrelatie, dan wordt dat binnen 3 werkdagen gemeld.
- Is na het onderzoek nog steeds niet duidelijk of het om geweld in de zorgrelatie gaat? Dan wordt de gebeurtenis alsnog te melden. Bij niet (op tijd) melden, kan er een bestuurlijke boete volgen.

Worden alle gegevens van de bij het geweld betrokken personen gemeld?

- Ja, de naam en contactgegevens van de personen die bij het geweld waren betrokken. Van de zorgverleners en andere medewerkers van de zorgaanbieder ook de functie.

Wat gebeurt er nadat de melding?

- Nadat het formulier is verstuurd, komt een replay mail. Dit is een automatisch verstuurd bericht op basis van de gegevens die zijn ingevuld. In dit bericht staat de vervolprocedure en welk handelen wordt verwacht. In het algemeen geldt:
 - Binnen 8 weken moet een rapportage worden gemaakt. In het automatisch ontvangen bericht staan de richtlijn daarvoor.
 - Er kan uitstel worden aangevraagd via meldpunt@igj.nl. Hierbij wordt de reden voor het uitstel en de datum waarop de rapportage wel kan worden aangeleverd gemeld. Bijvoorbeeld: Het gaat om een ingewikkelde gebeurtenis in de zorgketen. Of er moet deskundigheid van buitenaf inschakelen voor het onderzoek. Een verzoek voor uitstel moet worden gedaan binnen de termijn van 8 weken. Er komt vanuit het meldpunt een bericht of zij akkoord gaan met het uitstel.
 - Hebben zij het rapport ontvangen dan komt er binnen 6 weken een bericht van IGJ.

Wanneer is het onderzoek afgerond?

- Nadat de rapportage is ontvangen is er binnen 6 weken bericht van IGJ. De inspectie sluit het onderzoek af als:
 - Er geen ernstige bedreiging (meer) is voor de veiligheid van cliënten.
 - Het onderzoek goed is uitgevoerd.
 - De nodige maatregelen zijn getroffen.

Wat gebeurt er bij ontslag?

- Wanneer een medewerker door een incident met geweld wordt ontslagen wordt dit gemeld aan de inspectie. Dit gaat door middel van een tweede melding 'Ontslag wegens disfunctioneren'.

Werkt u zelf bij een Syzo dan kunt u ook melding maken als u vindt dat een gebeurtenis bij de inspectie gemeld moet worden, terwijl de bestuurder dit niet doet. Het is verstandig om eerst zelf een gesprek met de bestuurder aan te gaan. Is dat niet mogelijk? Of doet de bestuurder ook na het gesprek geen melding? Dan kunt u een 'andere melding' doen. Als u wilt kunt u ook anoniem een melding doen bij de inspectie.